

REFERAT DE APROBARE

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de reglementare

**Ordin pentru modificarea, completarea și abrogarea unor ordine ale președintelui
Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei privind piața de energie electrică
(a II-a etapă de consultare publică)**

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii reglementării

1. Contextul și cadrul european de reglementare (Descrierea situației actuale)	Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului european și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE prevede, la art. 3 (4) faptul că: <i>statele membre asigură condiții de concurență echitabile, în urma cărora întreprinderile din domeniul energiei electrice fac obiectul unui tratament, unor norme și unor tarife transparente, proporționale și nediscriminatorii, în special în privința responsabilității în materie de echilibrare, al accesului la piețele angro, al accesului la date, al proceselor de schimbare a furnizorului și al regimurilor de facturare precum și, după caz, al acordării de licențe.</i>
2. Cadrul național de reglementare	Art. 23 alin. (2) lit. b) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, prevede că <i>pe piața angro se pot încheia, în toate intervalele de timp, cel puțin următoarele tipuri de tranzacții:</i> [...] <i>b) tranzacții încheiate în urma desfășurării licitațiilor pe piețe organizate, inclusiv pe piața de echilibrare a energiei electrice</i> [...] De asemenea, potrivit prevederilor art. 9 din Legea nr. 160/2012: <i>ANRE este abilitată cu următoarele atribuții și competențe în sectorul energiei electrice și energiei termice produse în cogenerare:</i> [...] <i>h) aprobă reglementări tehnice și comerciale pentru</i>

	<p><i>operatorii economici din sector, inclusiv standarde de performanță pentru serviciile de transport, distribuție și furnizare a energiei electrice și termice.</i></p>
<p>3. Scopul reglementării</p>	<p>Prezentul proiect de ordin are în vedere completarea prevederilor existente în:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regulile generale privind piețele organizate de energie electrică la termen, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 134/2022, • Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele organizate de energie electrică la termen administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale OPCOM S.A., aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 12/2023, cu modificările și completările ulterioare, • Regulamentul de organizare și funcționare a pieței organizate de energie electrică, administrată de Societatea Bursa Română de Mărfuri - S.A., aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 20/2023 <p>cu introducerea obligativității unei plăți în avans sau a constituirii unei garanții, la momentul încheierii tranzacțiilor pe piețele de energie electrică la termen, pentru contracte cu durata a livrării mai mare de 3 luni și dată de început a perioadei de livrare este mai mare de o lună. Excepție de la această prevedere obligatorie o face piața organizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică, pentru care se utilizează contractul EFET.</p> <p>Concret, pentru contractele standard se instituie plata unui avans de către cumpărător, de 5% din valoarea contractului, pentru contractele cu perioada de livrare mai mare de 6 luni și 10% din valoarea contractului pentru contractele cu perioada de livrare mai mică sau egală cu 6 luni sau cumpărătorul constituie o garanție, care să acopere minim 5% din valoarea contractului, pentru contractele cu perioada de livrare mai mare de 6 luni și minim 10% din valoarea contractului pentru contractele cu perioada de livrare mai mică sau egală cu</p>

6 luni. Garanție se constituie în termen de 15 de zile de la data încheierii contractului. Pentru contractele propuse de inițiator, aferente pieței produselor flexibile la termen, se păstrează același procent minim prevăzut la contractele standard, existând posibilitatea ca părțile contractante să stabilească un nivel mai ridicat.

În contextul volatilității pieței și al riscurilor financiare asociate cu neplata obligațiilor contractuale, este necesară consolidarea mecanismelor de garantare a tranzacțiilor pe piețele la termen. Reglementările actuale prevăd utilizarea unor garanții financiare sub diverse forme, însă acestea nu sunt întotdeauna suficiente pentru a preveni riscurile de neplată. De asemenea, un alt context al introducerii unui avans de plată îl constituie riscul crescut al încheierii unor tranzacții pe piețele la termen, în scop speculativ, prin achiziționarea unor cantități semnificative de energie electrică, fără utilizarea acesteia și revânzarea de către cumpărător înainte de livrarea acesteia.

O a doua modificare o constă în clarificarea suplimentară, în Ordinul ANRE nr. 12/2023 și introducerea unei prevederi în Ordinul ANRE nr. 20/2023 prin precizarea faptului că prețul unei tranzacții nu se poate modifica ulterior, în funcție de modificarea periodică a componentei tarifului de transport pentru introducerea de energie electrică în rețea.

Având în vedere solicitările de clarificare primite anual de la participanți la piață cu privire la modificarea prin act adițional a prețului de contract ca urmare a actualizării componentei tarifului de transport pentru introducerea de energie electrică în rețea, ANRE consideră că se impune revizuirea procedurilor/ convențiilor/ contractelor-cadru aplicabile.

Componentele tarifelor de rețea care se constituie în obligații de plată pentru producători nu ar trebui să fie evidențiate distinct și nici să reprezinte o componentă distinctă a prețului contractual, deoarece energia electrică poate face obiectul mai multor tranzacții succesive. Ca urmare, generalizarea unei astfel de abordări pe piața de energie electrică ar conduce la o continuă modificare a prețului aplicat efectiv prin contracte, modificare a cărei corectitudine ar fi totodată

imposibil de controlat de participantul cumpărător, supus astfel unui risc suplimentar. În același timp, prețurile încheiate pe diverse piețe și-ar pierde însușirea de a fi comparabile, care considerăm că este o caracteristică esențială pentru funcționarea corectă a pieței de energie electrică.

ANRE consideră că prețul de contract ar trebui să încorporeze toate costurile previzibile ale vânzătorului pe perioada de contract, având în vedere marja de incertitudine aferentă oricărui element de cost și ținând seama că subcomponentele tarifului de transport de introducere a energiei electrice în rețea reprezintă o categorie de costuri ca oricare alta.

Această modificare a fost de asemenea solicitată de OPCOM, respectiv pentru punerea în concordanță a legislației secundare emise de ANRE cu procedurile operaționale elaborate de operatorul pieței.

De asemenea, prin acest proiect de ordin se abrogă prevederile Ordinului ANRE nr. 7/2011, ca urmare a abrogării din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare a articolului nr. 43 (3), în baza căruia a fost elaborat și care prevedea că: *“Prețurile și cantitățile stabilite în urma tranzacțiilor efectuate pe toate piețele centralizate de energie electrică, inclusiv contractele de pe piața reglementată sau de export, se fac publice conform reglementărilor ANRE.”* Ordinul ANRE institua ca obligație pentru părțile implicate în contractele încheiate pe piața reglementată sau de export să transmită operatorului pieței de energie electrică o copie a acestor contracte, în termen de maxim 7 zile de la data încheierii lor. De altfel, clarificarea dispozițiilor/ abrogarea a fost solicitată inclusiv de operatorul pieței de energie electrică OPCOM și AFEER.

Ultima modificare, rezultată în urma consultării publice a proiectului de ordin, este modificarea numărului de parteneri eligibili pentru piața organizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică, respectiv de la 8 la 4 și are în vedere deblocarea situațiilor în care participanții la piață fie nu

	pot atinge pragul de cel puțin opt contrapărți eligibile, nereușind să semneze cel puțin opt contracte EFET, fie își pierd dreptul de tranzacționare în situațiile de retragere/revocare de la piață a partenerilor eligibili.
4. Schimbări preconizate/ măsurile propuse prin prezenta reglementare	<p>Prezentul proiect de ordin introduce completări în prevederile existente referitoare la garantarea tranzacțiilor cu energie electrică pe piețele la termen, încheiate prin contracte standard de vânzare-cumpărare, precum și prin contracte în baza contractului-cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice pe piața produselor flexibile, cu plata sau constituirea unei garanții de către cumpărător, de 5% din valoarea contractului, pentru contractele cu perioada de livrare mai mare de 6 luni și 10% din valoarea contractului pentru contractele cu perioada de livrare mai mică sau egală cu 6 luni.</p> <p>De asemenea, se modifică numărul de parteneri eligibili pentru piața organizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică, de la 8 la 4.</p> <p>Modificările sunt punctuale, prin amendarea prevederilor aferente din ordinele ANRE menționate anterior.</p> <p>Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei nr. 7/2017 pentru stabilirea regulilor privind publicarea informațiilor aferente tranzacțiilor încheiate pe piața de energie electrică se abrogă.</p>

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de reglementare

<p>1. Impactul macroeconomic</p> <p>a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei</p> <p>b) impactul asupra operatorilor economici</p> <p>c) impactul asupra consumatorilor/ clienților finali (variații de preț sau altele asemenea)</p>	<p>Garanțiile constituite la momentul încheierii contractului contribuie la îmbunătățirea fluxurilor de numerar în piața angro de energie, oferind furnizorilor și producătorilor o predictibilitate mai bună asupra veniturilor. Acest lucru poate conduce la o scădere a costurilor de capital și la prețuri mai stabile pentru consumatori. De asemenea, pe termen lung, această măsură poate contribui la stabilizarea prețurilor prin asigurarea unor contracte ferme.</p> <p>Totodată, această măsură descurajează comportamentul unor participanți de a încheia contracte pe termen lung fără vreo garanție, pentru a profita de fluctuațiile de</p>
--	---

	preț, asigurându-se participarea la tranzacții doar a participanților cu capacitate financiară reală.
--	---

ANRE invită părțile interesate să transmită observații și propuneri legate de aspectele cuprinse în cadrul proiectului de ordin – versiunea a II-a, însoțite de o motivație corespunzătoare în termen de 10 de zile de la data publicării, inclusiv în format editabil, la adresa de e-mail srpee@anre.ro.